Επιμέλεια ΘΑΝΑΣΗ ΓΚΟΒΑ

ΑΧΑΪΚΑ καὶ ΑΜΑ

ΣΤΟ Ν' ΚΟΣΜΟΠΟΛΙΤΙΚΟ ΡΟΛΟ ΤΟΥ καὶ πάλι τὸ ... 'Η διεθνοῦς πλέον φήμης ἀκτή, γέμισε ἀπὸ Γαλλίδες. — Καὶ ἀπὸ Γάλλους φυσικά... — Ἂν αὐτὸ τὸ τέλευταῖο μπορεῖ βέβαια νὰ ἔχῃ κάποια σημασία. — Ἡ πρώτη ἀποβάθρα τῶν φίλων μας ἔφθασε τὴν Κυριακή. — Καὶ μὲ τὴν εὐκαιρία αὐτὴ ἐτελέσθησαν καὶ τὰ ἐγκαίνια τῆς νέας σαιζὸν στὴν ἀίθουσα κίνησιν τοῦ Κλὰμπ Μεντιτερανέ. — Ἦταν μιὰ γιορτὴ ... ἀφορᾷ νὰ τῆς λείπει ὁ τόνος τῆς ἐπισημότητας, δημιούργησε ... ΣΕ ΒΙΤΡΙΝΑ ... ΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ καταστήματος, ὅπου φιγουράριζαν κυρίως φανταιζίστικα ὑποκάμισα ἀμφοτέρων τῶν φύλων, ... ὑπὸ τοῦ καταστηματάρχου, ὅπως ἀναγράφωνταν ἕνα ἕκαστον καὶ αἱ ἐνδείξεις. — «Ἀνδρικόν, γυναικεῖον». — Πρόκειται γιὰ μία ἄκρως ἐξυπηρετικὴ πρωτοβουλία. — ... τῆς ὁποίας εἶναι πολὺ ἀμφίβολο ἂν οἱ πελάτισσες θὰ ἤθελαν τὶ ἔπρεπε νὰ ζητήσουν. — ΚΑΙ ΚΑΛΟ ΘΑ ἦταν τὸ παράδειγμα τοῦ ἐν λόγῳ καταστηματάρχου νὰ μιμηθοῦν καὶ ἄλλοι πωλητὲς διάφορα μοντέλα καὶ ἀντικείμενα ἀνήκοντα εἰς τὴν γιοῦ ... — Μέχρις ὅτου ἐξοικειωθοῦμε βέβαια. — Δηλαδὴ μέχρις ἀπαλλαγοῦμε ἀπὸ τὴν... πρόληψη τῶν διαφορετικῶν ἐνδυμάτων.

ΠΡΩΙΝΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ

Κατὰ βάθος ὅμως...

ΕΒΑΙΝΟΥΝ καὶ εἰς Ἰαμ... ὑπῆρξε ἡ γραμμὴ τὴν ὁ... ἀκολουθήσῃς ἡ ὑπε... τῆς ἐπιστήμονος... κα... κυρίας Εὐρυδίκη, ποὺ ... καὶ κατεδικάσθη εἰς ... δύο μηνῶν ἐπιδὴ ἔλε... τοῦ καφέ, τὰ μέλλοντα συμ... Ἀφοῦ λοιπὸν συμβαίνουν ... Παρισίους καὶ εἰς ἄλλας ... χώρας πῶς εἶναι ... ἐφτὰ νὰ τὰ ἀπορρίπτω... Πῶς μποροῦμε νὰ διεκδικοῦ... τὸ κέντρο τῆς γραφῆς τὸν τί... ἀληθινῆς δημοκρατίας, ... ἐλευθεριὰ κινήσε... τοὺς ἀστρολόγους, τὶς ... τὶς χαρτορίχτρες ... μέντιουμ; Τί εἶδους πολι... μπορεῖ νὰ εἶναι αὐτός, ὅ... μπορεῖ νὰ περιφρουρῇ ... δικαίωμα νὰ εἶναι ... ἡ ἐλευθερία τοῦ ἀτόμου ... ἱερὴ καὶ ἀπαραβίαστη ... ὥστε πρὸς χάριν της ... καὶ ἐπισήμως ἡ ... τῆς φύσεως τοῦ ἀν... καὶ νὰ ἑτοιμάζονται χαρ... γάμους μεταξὺ ὁμοφύλων. ... λένε ὅτι εἶναι σπουδαία ... μία κοινωνίας ὑπὲρ τῶν ... τοῦ μέχρι τοῦ σημείου ... διπλωμάτων καὶ ἐντάξε... τὸν χῶρον τοῦ ἐπιστητοῦ ... ζοῦς ἢ τῆς χαρτορί...

...ατε, κατὰ ἕνα τρόπο, ὅ... θέμα σεβασμοῦ τῶν ... τῶν ἡλιθίων, αὐτο... ἀναπτεῖ καὶ πρόβλημα ... πλειοψηφίας ὡς ... μὲ πολλὴ σκληρότητα ... ὁ Σωτηράκης σὲ κάθε ... πρόταση... Χθὲς ὑ... τὸ συμπέρασμὰ του αὐ...

...ὑπῆρχε πρακτικὴ δυ... ἐκφανισθοῦν χίλια ἄ... τέτοιες, μορ... καὶ ἡλικίας ὡς μάρτυ... ἀπὸ αὐτοὺς θὰ ἔλεγαν ... ὅτι ἡ κυρία Εὐρυδίκη κο... κοσμάκη καὶ ... ἐγκαλοῦσαν εὐθέ... τῆς κατηγορίας, τσιλάγε... θὰ ἄφηναν νὰ ἐννοηθῇ ὅτι ... σοβαότατης ἐκδείξεις περὶ ... χρησιμότητος της κάπου κά...

... εἶναι ἀκόμα ἕνα τέτοιο ... Πολὺ περισσότερο ἐπει... γιὰ-ἄς ἕνα ἄνθρωπο κά... ἐπιπέδου σὲ θέσεις ποὺ ὑ... ... τὸν κίνδυνο νὰ τὸν χαρακτηρίσουν δεισιδαίμονα ἢ ὁ... ἀπαντᾶ σύμφωνα μὲ τὸ δέον, μὲ τὸ πρέπον καὶ ὄχι σύμφωνα μὲ αὐ... τὸ ποὺ ἐνδομύχως πιστεύει. Χρει... ἀζεται ἡ ἀδίαστη συζήτηση γιὰ ... ἔλθουν σιγὰ σιγὰ στὴν ἐπι... φάνεια καὶ νὰ ἐκφρασθοῦν τὰ πραγματικὰ συναισθήματα καὶ οἱ ἀπόψεις. Ὅπως ἀκριβῶς συνέβη χθὲς στὴν παρέα ποὺ ἐσχολίαζε τὴ σπαρταρὴ στὴ σχομωσία μετεξὺ τοῦ προέδρου τοῦ δικαστηρίου καὶ τῆς «ἐπιστήμονος» κατηγορουμένης. Εἰς ἀτμόσφαιραν ἱλαρότητος ἄρχισε ὁ σχολιασμὸς τῆς καταδικασθείσης καφετζοῦς.

—Τὸ ὡραῖο εἶναι, κατέληξε κάποιος, ὅτι ἡ χαρτορίχτρα δγῆκε ἀληθινή. Σύμπτωσις βέβαια.

—Εἶναι κάτι πράγματα μερικὲς φορές... Ποὺ δὲν ξέρει τί νὰ τῇ κανείς.

Ἀπεῖρες οἱ περιπτώσεις τέτοιων διαλόγων μὲ στερεότυπη τὴ συνέχεια...

—Μυστήρια πράγματα, ἀδελφέ μου...

—Εἶναι γεγονὸς ὅτι κατὰ κανόνα σὲ κάνουν νὰ δγῆς ἀπὸ τὰ ρούχα σου ὡρισμένες ἐπαληθεύσεις.

Καὶ συνήθως ἡ παρέα ἀλλάζει ἀποτόμως θέμα συζητήσεως διαισθανομένη ὅτι κατρακυλᾶς σὲ χῶρους ποὺ δὲν τῆς τὸ ἐπιτρέπουν ἡ κοινωνικὴ της θέση καὶ ἡ ἐπιστημοσύνη της... Μπορεῖ ὁ ἄνθρωπος νὰ ἔφθασε μὲ τὴ λογικὴ καὶ τὴν ἐπιστημονικὴ ἔρευνα στὸ φεγγάρι, ἀλλὰ κατὰ βάθος παραμένει ἀσυμβίβαστος μὲ τὴ λογικὴ αὐτή. Ἀρνεῖται νὰ τὴν ἀποδεχθῇ σὰν ἀνώτατο ρυθμιστή του. Καὶ ὅταν αὐτὸ εἶναι στὴν πλειοψηφία του τὸ δημόσιον αἴσθημα, ἔστω καὶ ὑπό... ἐχεμύθειαν, τότε τιδίξια μποροῦν νὰ ἔχουν δυὸ μῆνες φυλακή. Καὶ πῶς μπορεῖ αὐτὸ τὸ αἴσθημα νὰ μὴ γίνεται σεβαστὸ καὶ νὰ μὴ χρησιμοποιοῦνται γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ ἐπιστημονικὰ διπλώματα καὶ ἄδειες ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος πρὸς τοὺς συγχρόνους μάντεις ἐκ μέρους τῶν κρατῶν ποὺ θέλουν νὰ περιφρουροῦν ἐν παντὶ τὰς ἀτομικὰς ἐλευθερίας;

ΝΑΝ

Τουρισμὸς καὶ γιὰ μᾶς

ΦΑΙΝΕΤΑΙ ὅτι ὁ ΕΟΤ θὰ ἀσχοληθῇ μὲ τὸν ἐσωτερικὸ τουρισμὸ καὶ τοὺς Ἕλληνες.

Αὐτὸ θὰ γίνῃ μὲ τὴ νέα διευθυνση τοῦ ἐσωτερικοῦ τουρισμοῦ ποὺ συνεστήθη καὶ μὲ τὸ νέο κανονισμὸ τοῦ ΕΟΤ ποὺ δημοσιεύτηκε στὴν ἐφημερίδα τῆς κυβερνήσεως.

Σκοπὸς τῆς νέας διευθύνσεως εἶναι ἡ προώθηση μὲ κάθε τρόπο τοῦ ἐσωτερικοῦ τουρισμοῦ. Καὶ αὐτὸ θὰ γίνῃ μὲ τὴ θέσπιση κινήτρων καὶ τὴ μεσολάβηση γιὰ παροχὴ ἐκπτώσων καὶ σὲ γκρουὶπ Ἑλλήνων τουριστῶν.

«Θὰ μποῦμε μέσα σττὶς Ἑλληνικὲς ἑταιρεῖες ποὺ ἀπασχολοῦν ἑκατοντάδες ἄτομα καὶ πρωσωπικό, εἶπε χαρακτηριστικὰ ὁ γενικὸς γραμματεὺς τοῦ ΕΟΤ κ. Τζανετάκης! Καὶ πρόσθεσε: Θὰ ἐπιδιώξουμε νὰ κινήσουμε ἕναν Ἑλληνικὸ μαζικὸ τουρισμό, μὲ ὅλα τὰ μέσα καὶ τὶς διευκολύνσεις ποὺ ἔχουν καὶ οἱ ξένοι...».

Ἄμποτε...

ΜΑΡΤΥΡΙΑ τοῦ περιοδικοῦ «Καμπάνες» γιὰ τὸν ἐκλιπόντα πολιτικὸ Θεόδωρο Κόη.

«Ἦταν ὁ πολιτικὸς ποὺ δὲν ἤξερε ἀπὸ πολιτική. Σέμνωμα τῆς πολιτικῆς μας ζωῆς χωρὶς νὰ εἶναι καθόλου πολιτικός.

Ὁ δοῦνους νομικός. Ὁ ἀκέραιος δικαστής. Γι' αὐτὸν ἔγραψε ὁ εἰσαγγελεὺς τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀείμνηστος Γιδόπουλος, σὲ ἔκθεσή του: «Νομικὴ ἰδιοφυΐα»...

Φῶτα στὸ Μπεγουλάκι

ΣΤΟΝ κεντρικὸ δρόμο πρὸς τὸ Μπεγουλάκι, τὴν ὁδὸ Θεοτοκοπούλου, τουλάχιστον ἔξη — ἑπτὰ λαμπτῆρες σὲ ἰσαριθμους στύλους τῆς ΔΕΗ εἶναι σπασμένες ἀπὸ ἀρκετὸ καιρό. Τὸ θέτουμε ὑπ' ὄψιν τοῦ ἁρμοδίου συνεργείου τῆς ΔΕΗ γιατὶ εἶναι πρόφανὲς ὅτι δὲν θὰ ἔχει ἐνημερωθῆ σχετικῶς.

Ἐκτὸς καὶ ἂν τὸ.... ρεκορ σπασμένων λαμπτήρων στὴν ἐν λόγῳ ὁδὸ εἶναι κάτι ποὺ ἐπιδιώκουν νὰ τὸ διατηρήσουν οἱ πιτσιρίκοι τῆς περιοχῆς μὲ τὶς πέτρες καὶ τὰ φλόμπερ.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἄς.... δώσῃ τόπο στὴν ὀργὴ τὸ συνεργεῖο καὶ ἄς ἀποκαταστήσῃ τὶς βλάβες κάνοντας περισσότερο... εὐδιάκριτο τὸ ἔρημο πρὸς τὸ Μπεγουλάκι.

Τὸ κλῆμα τοῦ Παυσανία

ΣΥΓΚΡΟΤΗΘΗΚΕ εἰδικὴ ἐπιτροπὴ ἀπὸ γεωπόνους ἀρχιτέκτονες καὶ δασολόγους ἡ ὁποία θὰ ἐξετάσῃ φυτοπαθολογικὰ τὴν κατάσταση τῆς ὑγείας τοῦ κλήματος Παυσανία ποὺ βρίσκεται στὸ χωριὸ Παγκράτι τῶν Καλαβρύτων.

Ἡ ἐπιτροπὴ θὰ ὑποβάλῃ τὴν ἔκθεσῃ, μὲ τὴν ὁποία θὰ ὑποδείξῃ τρόπους γιὰ τὴν ἀναστήλωσῃ τοῦ κλήματος καὶ θὰ συστήσῃ τὴ διαμόρφωσῃ τοῦ γύρω χώρου πρὸς τουριστικὴ ἀξιοποίησή του.

Ὡς γνωστὸν τὸ κλῆμα τοῦ Παυσανία ἔχει κηρυχθῆ ἱστορικὸ καὶ διατηρητέο μνημεῖο μὲ ἀπόφαση τοῦ ὑπουργείου Γεωργίας.

ΠΡΟ 30 ΕΤΩΝ

Χειροτερεύουν οἱ σχέσεις Ἑλλάδος - Γιουγκοσλαβίας

ΝΑΙ. Ἐξ ἀφορμῆς τῆς ... ὑπὸ δημοσιογράφων τῆς Γιουγκοσλαβίας ἐναντίον τοῦ ἑνὸς Ἕλληνος στρατιωτικοῦ ἐξεδόθη ὑπὸ ... Στρατιωτικῶν Ἐξωτερικῶν, ἀνακοίνωσις ... ἀναφέρει ὅτι τὰ δημο... ὑπὸ τῶν ἐφημερίδων «Μπόρμπα» καὶ «Πολίτικα», ἀποτελοῦν μέρος κακοπίστου ἐκστρατείας ἀποσκοπούσης νὰ καλύψῃ τὰ ὅσα διαδραματίζονται εἰς τὰ σύνορα τῶν δύο χωρῶν μὲ πρωτοβουλίαν τῶν Ἑλληνικῶν ἀνταρτικῶν ὁμάδων αἱ ὁποῖαι εἰς πολλὰς περιπτώσεις ὁρμοῦνται ἀπὸ τοῦ γιουγκοσλαβικοῦ ἐδάφους.

...φυρα ...ιδμοῦ

ΝΑΙ. Ὁ ὑπουργὸς Δημο... κ. Γονατᾶς ἀνεκοί... ἡ μόνιμος γέφυρα τοῦ ... Κορίνθου παρηγ... τὴν Ἀμερικὴν ἔναντι ... τῶν 25 ἑκατομ... δολλαρίων.

...πειρήσεις

ΝΑΙ. Ἀφίκετο ἐκ Θεσ... ὁ στρατηγὸς Βεντή... ἐδήλωσεν ὅτι εἶναι ... ἀπὸ τὴν ἐξέλι... ἐπιχειρήσεων κατὰ τῶν ...

Ἡ γαλλικὴ ἤττα

ΛΟΝΔΙΝΟΝ. Μιὰ γαλλικὴ κοινοβουλευτικὴ ἐπιτροπὴ μελέτη τῶν αἰτίων τοῦ Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου καὶ τῆς γαλλικῆς ἥττης τοῦ 1940 ἐζήτησε καὶ τὴν γνώμην τοῦ Τσῶρτσιλ καὶ πρὸς τοῦτο θὰ στείλῃ ἀντιπρόσωπόν της εἰς τὸ Λονδίνον.

Ὁ κ. Μπλούμ

ΠΑΡΙΣΙΟΙ. Ὁ ἡγέτης τῶν Σοσιαλιστῶν κ. Λεὼν Μπλοὺμ, εἰς ἄρθρον του εἰς τὴν «Ποπυλαίρ», ὑπερημύνθη τῆς ἀμερικανικῆς κυβερνήσεως διὰ τὴν ἀφιλοκέρδειαν ἐκ τῆς ὁποίας ἀπορρέει τὸ δόγμα Τροῦμαν.

Ἀνατολία
ΤΑΠΕΤΣΑΡΙΕΣ ΤΟΙΧΟΥ
Θέλετε νὰ ντύσετε τοὺς τοίχους τοῦ σπιτιοῦ σας, τοῦ γραφείου σας, τοῦ καταστήματός σας μὲ τὶς καλύτερες Εὐρωπαϊκὲς ταπετσαρίες τοίχου, καὶ στὴν τιμὴ τῶν 70 δρχ. τὸ μέτρο; Τότε, γιὰ ὅμεση ἐξυπηρέτηση καὶ δωρεὰν καταμέτρηση τηλεφωνήσατε:
ΠΑΤΡΑ:
τηλ. 270.462
(Μαιζῶνος καὶ Γούναρη)
Χ. Ἀσημακόπουλος & Σία

ΑΧΤΥΠΗΣ-ΤΟΥΡΣ
ΠΥΡΓΟΣ
Τὰ 12 ὑπερπολυτελῆ πούλμαν τῶν 54, 50, 48, 30 καὶ 24 θέσεων εἶναι πάντοτε στὴ διάθεσή Σας
Ὅλα AIR. CONDITIONED, μοντέλα 1973)74)75)76
● Ἀναλαμβάνομεν τὴ διοργάνωση ἐκδρομῶν
● Ὀδηγοὶ ἄψογοι. Τιμὲς ἀσυναγώνιστες
Τηλεφωνήσατε στὰ τηλέφωνα 0621)23—244 28-301, 26-302 καὶ 26-303
Οἰκίας: 22-179 καὶ 23-289. TELEX 37112. Καὶ θὰ ἔχετε τέλεια ἐξυπηρέτηση καθ' ὅλο τὸ 24ὥρο

Η ΓΚΑΛΕΡΙ
PEINTURE
Μὲ Διευθυντὴ τὸν κ. ΝΙΚΟΛΑΟ ΚΑΤΣΑΪΤΗ
ΔΙΟΡΓΑΝΩΝΕΙ
ΜΕΓΑΛΗ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ
ΟΜΑΔΙΚΗΣ ΕΚΘΕΣΕΩΣ ΕΡΓΩΝ
διακεκριμένων Ἑλλήνων ζωγράφων
στὴν αἴθουσα τοῦ πολυτελοῦς ξενοδοχείου
«ΑΣΤΗΡ»
τῆς πόλης μας, ἀπὸ τὸ Σάββατο
21 ΜΑΪΟΥ ΕΩΣ 10 ΙΟΥΝΙΟΥ 1977
Ὧρες λειτουργίας:
ἀπὸ τὶς 10 τὸ πρωὶ μέχρι 1 τὸ μεσημέρι
καὶ ἀπὸ 6 μ.μ. μέχρι 9 τὸ βράδυ
ΛΑΜΒΑΝΟΥΝ ΜΕΡΟΣ ΟΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΕΣ:
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΖΟΥΝΗΣ, ΜΕΝΕΛΑΟΣ ΑΛΙΓΙΖΑΚΗΣ, ΛΕΟΥΣΗ-ΚΑΡΑΤΖΑ ΙΩΣΗΦ ΝΤΕΜΙΡΗΣ, ΦΩΤΗΣ ΚΩΤΣΙΝΑΣ, Λ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ, Α. ΚΟΚΚΙΝΟΣ... καὶ ἐπὶ πλέον ἀποβιώσαντες μεγάλοι Ἕλληνες καλλιτέχνες:
Σ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ, Φ. ΠΑΛΛΗΚΑΡΑΣ, ΜΠΑΡΚΟΦ, Ν. ΜΑΚΑΡΩΝΑ, ΧΡΙΣΤΟΦΗΣ, Τ. ΛΟΥΚΙΔΗΣ
Σᾶς καλοῦμε νὰ μᾶς τιμήσετε μὲ τὴν παρουσία σας
Μὲ τιμὴ
Ν. ΚΑΤΣΑΪΤΗΣ

ΚΛΕΙΔΙὰ
ΚΛΕΙΔΩΝΙὲς
ΛΟΥΚΕΤΑ
Κατασκευὴ κλειδιῶν σὲ 2 λεπτά
Ἐὰν κλειδωθῆκατε ἔξω, χάσατε τὸ κλειδί σας ἢ χάλασε ἡ κλειδαριά τηλεφωνήστε μας νὰ ἐξυπηρετήσωμεν στὰ τηλέφωνα: 275-006 & 271-443
ΤΟ ΠΛΕΟΝ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΟ ΚΛΕΙΘΡΟΠΟΙΕΙΟΝ ΤΩΝ ΠΑΤΡΩΝ
τὴν μεγαλυτέραν συλλογὴν κλειδιῶν. Κατασκευάζονται κλειδιὰ σὲ ἕνα λεπτὸ μὲ εἰδικὰ ἠλεκτρονικὰ αὐτόματα μηχανήματα νεωτάτου τύπου ἀπολύτου ἀκριβείας
Κλειδιὰ — Στιλβώσεις ὑποδημάτων — τσαντῶν μὲ εὐρωπαϊκὰ χρώματα τελείως ἀνεξίτηλα
ΙΩΑΝΝΟΥ ΒΛΑΧΟΥ
ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ — ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 13
(Κάτω μέρος πλατείας Ὄλγας) τηλ. 275-006

ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΝΕΥΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ

Μεταμόσχευση ἐγκεφάλου πρῶτο βῆμα πρὸς τὴν ἀθανασία;

Ἀπὸ δύο νεκροὺς θὰ δημιουργεῖται ἕνας τρίτος ἄνθρωπος

ΜΙΑ ΣΥΝΤΑΡΑΚΤΙΚΗ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

ΡΩΜΗ. (Ἰδ. Ὑπ.). Οἱ Ἰταλοὶ τηλεδεατὲς εἶχαν τὴν εὐκαιρία νὰ παρακολουθήσουν, μια ἐκπομπὴ ποὺ περνοῦσε τὰ ὅρια τῆς ἐπιστημονικῆς φαντασίας. Στὶς μικρὲς ὁ.ὁλες τους, ἔβλεπαν καὶ ἄκουγαν ἕνα ἐπιστήμονα, ἀπὸ τοὺς διασημότερους νευροχειρουργοὺς τῆς ἐποχῆς μας, νὰ ἀνακοινώνει ὅτι μέσα σὲ ἕνα χρόνο θὰ εἶναι σὲ θέση νὰ δημιουργήσει, ἀπὸ δύο νεκροὺς, ἕνα καινούργιο, ζωντανὸ ἀνθρωπο!

Τὴν συνταρακτικὴ αὐτὴ ἀνακοίνωση ἔκανε ὁ Ἀμερικανὸς καθηγητὴς καὶ ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ἕδρας τῆς νευροχειρουργικῆς τοῦ πανεπιστημίου τοῦ Κλήβελοντ, Ρόμπερτ Οὐάϊτ. Ἐπιστημονικὰ καὶ τεχνικὰ εἶναι ἕτοιμος, ὅπως δήλωσε, νὰ μεταφυτεύσει τὸ κεφάλι ἑνὸς νεκροῦ στὸ σῶμα ἑνὸς ἐτοιμοθάνατου. Τὸ μόνο ποὺ τοῦ μένει ἀκόμη νὰ ἐξασφαλίσῃ εἶναι ἡ χρηματοδότησῃ — θὰ χρειαστεῖ ἕνα ἑκατομμύριο δολλάρια γιὰ νὰ γίνει αὐτὴ ἡ πρώτη μεταμόσχευση — καὶ ἡ εἰδικευμένη ὁμάδα τῶν ἐπιστημόνων βοηθῶν. Ἐλπίζει ὅτι ὅλες οἱ προϋποθέσεις, θὰ ὑπάρξουν μέσα σὲ ἕνα χρόνο, κι' ὅτι θὰ δώσει στὴν ἀνθρωπότητα τὸν πρῶτο «τρίτο ἄνθρωπο». Ἕναν ἄνθρωπο ποὺ θὰ εἶναι σύνθεση δύο «προηγούμενων» ἀνθρώπων.

Ὕστερα ἀπὸ τὶς πρῶτες μεταμοσχεύσεις ὀργάνων σέ ἀρρώστους, εἶχε γίνει πιὰ φανερὸ ὅτι θὰ ἔφτανε καὶ ἡ ὥρα τοῦ ἐγκεφάλου. Ἂν ἡ ἐπιστήμη μπορεῖ νὰ κάνει μεταμοσχεύσεις καρδιᾶς ἢ νεφρῶν, γιατὶ νὰ μὴν κάνει καὶ μεταμοσχεύσεις ἐγκεφάλου; Ὁ καθηγητὴς Ρόμπερτ Οὐάϊτ ἄρχισε πειράματα μὲ πιθήκους ρέζους. Τὸ νευρικὸ σύστημα αὐτοῦ τοῦ εἴδους τοῦ πιθήκου πλησιάζει περισσότερο πρὸς τὸ ἀνθρώπινο, γι' αὐτὸ κι' ὁ καθηγητὴς ἐπέλεξε τοὺς ρέζους γιὰ τὶς πειραματικές του μεταμοσχεύσεις ἐγκεφάλου. Φυσικά, ἡ μεταμόσχευση αὐτοῦ τοῦ λεπτότατου ὀργάνου, ποὺ ἐκτελεῖ τὶς ὑψηλότερες λειτουργίες, γίνεται μαζὶ μὲ ὁλόκληρη τὴ «θήκη» του. Οἱ δύο «δότες» ἀποκεφαλίζονται, κι' ὅταν ὁλοκληρωθεῖ ἡ ἐπέμβαση καὶ «ξυπνήσει» ὁ ἀσθενὴς, ἔχει συντελεσθεῖ μιὰ ἀληθινὴ «ἐδημιουργία». Ἀπὸ τὰ δύο νεκρὰ πλάσματα δημιουργήθηκε ἕνα νέο πλάσμα.

Ἀπὸ τὴ στιγμὴ αὐτὴ ἀρχίζουν καὶ τὰ προβλήματα ποὺ θέτει αὐτὸ τὸ εἶδος τῆς μεταμοσχεύσεως. Προβλήματα ἐπιστημονικά, ἀλλὰ, κυρίως, προβλήματα φιλοσοφικά, θρησκευτικά, ἠθικά, ἀκόμη καὶ προβλήματα ἀστικοῦ δικαίου.

ΠΟΙΑ Η ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Τὸ ἐπιστημονικὸ πρόβλημα, ποὺ ἐὰν παραμείνει αὐτὸ στὰ πρῶτα στάδια αὐτῶν τῶν μεταμοσχεύσεων, ἀφορᾶ τὴ σύνδεση τοῦ νευρικοῦ συστήματος ποὺ διατρέχει τὸν νωτιαῖο μυελό. Ἡ ἐπιστήμη δὲν εἶναι ἀκέμη σὲ θέση νὰ ἐπιτύχει αὐτὴ τὴ σύνδεση, κι' ὅπως ἐξήγησε σὲ συνέντευξή του ὁ καθηγητὴς Οὐάϊτ θὰ χρειαστεῖ ἕνας αἰώνας ἐρευνῶν καὶ πειραμάτων γιὰ νὰ τὸ ἐπιτύχει.

Ἔτσι, ὁ τρίτος ἄνθρωπος», τοῦ καθηγητὴ Οὐάϊτ, θὰ εἶναι παράλυτος. Τὸ κορμί, ἀκινητοποιημένο, θὰ τροφοδοτεῖ ἐν τοῦτοις τὸν ἐγκέφαλο, ποὺ θὰ παραμένει ζωντανός. Ὕστερα, ἀπὸ μερικὲς δεκάδες χρόνια, ὅταν θὰ ἔχει ἐπιλυθεῖ καὶ αὐτὸ τὸ πρόβλημα, ἡ ἐπιστήμη θὰ μπορεῖ νὰ παραδίνει ἕναν καινούργιο, πλήρη, ἄνθρωπο «κατασκευασμένο» ἀπὸ δύο νεκροὺς. Ὡς τότε θὰ ἀρκεστεῖ νὰ διατηρεῖ στὴ ζωὴ ἕναν ἐγκέφαλο πού, ἔστω καὶ τροφοδοτούμενος ἀπὸ ἕνα παράλυτο σῶμα, θὰ ἐξακολουθεῖ νὰ λειτουργῆ κανονικά, μὲ ὅλη τὴ νοημοσύνη καὶ τὶς γνώσεις του. Μήπως αὐτὸ δὲν εἶναι τὸ πρῶτο δῆμα πρὸς τὴν ἀθανασία;

Ἀλλὰ ποιὸς θὰ εἶναι αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος; Θὰ εἶναι αὐτὸς ποὺ ἔδωσε τὸ σῶμα ἢ αὐτὸς ποὺ ἔδωσε τὸν ἐγκέφαλο; Εἶναι ἕνα πρακτικό, βέβαια, ἀλλὰ μέγιστο πρόβλημα, ἱκανὸ νὰ δημιουργήσει τρομερὰ ἀνθρώπινα δράματα. Ἕνας ἀνθρωπος μὲ μετεμοσχευμένο νεφρὸ ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι ὁ ἴδιος, ἡ ταυτότητά του δὲν ἀλλάζει. Ποιὰ ὅμως θὰ εἶναι ἡ «ταυτότητα» τοῦ σύνθετου ἀνθρώπου ποὺ θὰ βγεῖ ἀπὸ τὸ χειρουργεῖο τοῦ καθηγητῆ Οὐάϊτ, αὐτὸ κανένας δὲν μπορεῖ ἀκόμη νὰ τὸ πεῖ.

Ἂς πάρουμε μιὰ συγκεκριμένη περίπτωση, κι' ἂς ποῦμε ὅτι ἕνας ἄνθρωπος σκοτώθηκε σὲ αὐτοκινητικὸ δυστύχημα, εἶναι «κλινικῶς νεκρός». Τὴν ἴδια ὥρα ἕνας ἄλλος ἄνθρωπος, ποὺ πάσχει ἀπὸ καρκίνο τοῦ στομάχου, ψυχορραγεῖ. Ἀλλὰ ὁ ἐγκέφαλος τοῦ καρκινοπαθοῦς εἶναι ὑγιής, θὰ μποροῦσε νὰ ἐξακολουθήσει νὰ λειτουργεῖ ἂν τοῦ ἔβινε κανεὶς ἕνα ὑγιὲς σῶμα, ποὺ πέθανε ὄχι γιατὶ τὸν κατέφαγε κάποια ἀρρώστια, ἀλλὰ ἐπειδὴ ὁ ἐγκέφαλός του ἔπαψε νὰ λειτουργεῖ. Ἡ τεχνικὴ τοῦ καθηγητῆ Οὐάϊτ εἶναι «ἁπλή». Κόβεται τὸ κεφάλι τοῦ καρκινοπαθοῦς καὶ τοποθετεῖται σὲ κατάλληλες συνθῆκες ψύξεως, ὥστε νὰ μὴν πάθουν ἀλλοιώσεις τὰ κύτταρα τοῦ ἐγκεφάλου.

Κόβεται καὶ τὸ κεφάλι τοῦ νεκροῦ σὲ αὐτοκινητικὸ δυστύχημα καί... πετάγεται στὰ σκουπίδια, μαζὶ μὲ τὸ σῶμα τοῦ πρώτου δότη. Διατηρεῖται τὸ σῶμα του σὲ κατάλληλες ἐπίσης συνθῆκες ποὺ διατηροῦν τὶς λειτουργίες τῆς καρδιᾶς, τῶν πνευμόνων καὶ τῶν ἄλλων ζωτικῶν ὀργάνων, ὥστε νὰ μὴν ὑποστεῖ ἀλλοιώσεις. Τὸ κεφάλι τοῦ δεύτερου δότη τοποθετεῖται στὸ σῶμα τοῦ πρώτου δότη. Ὁ «χειρουργημένος» μεταφέρεται στὸ ξωμάτιό του. Καὶ ὁ χειρουργὸς ἀναγγέλλει στὴν οἰκογένεια πὼς ἡ ἐγχείρηση ἐπέτυχε κι' ὅτι σὲ λίγο καιρὸ θὰ πάρουν τὸν ἄνθρωπό τους ἀπὸ τὴν κλινική.

Ποιὰ θὰ εἶναι ὅμως ἡ «οἰκογένειά» του; Δύο οἰκογένειες θὰ περιμένουν νὰ παραλάβουν τὸν νεκρανασταμένο συγγενῆ. Τρομερὸ ἀνθρώπινο δράμα. Ποὺ θὰ τὸ λύσει ὁ ἴδιος ὁ ἄνθρωπος ποὺ θὰ «προκύψει» ἀπὸ τὴ σύνθεση τῶν δύο νεκρῶν. Ἀλλὰ τὸ οἰκογενειακὸ δίκαιο θὰ ἔχει προβλήματα νὰ ἀντιμετωπίσει.

Ἡ θρησκεία θὰ ἔχει κι' αὐτὴ τὰ προβλήματά της. Προβλήματα διαφορετικῆς φύσεως, ποὺ θὰ ἔχουν σχέση ὄχι μόνο μὲ τὸ «δικαίωμα» τῆς ἐπιστήμης νὰ δημιουργεῖ ἀνθρώπους κι' ἔτσι νὰ ὑπεισέρχεται στὸ ἔργο τοῦ Δημιουργοῦ, ἀλλὰ καὶ μὲ τὴ «μετὰ θάνατον ζωή» καὶ μὲ τὴν σωτηρία τῶν δικαίων καὶ τὴν τιμωρία τῶν ἁμαρτωλῶν. Στὴν περίπτωση τοῦ «τρίτου» ἀνθρώπου, θὰ δυσκολευτεῖ πολὺ ἡ θρησκεία νὰ ξεκαθαρίσει ἂν θὰ βαρύνεται μὲ τὶς ἁμαρτίες τῶν δύο «προκατόχων» του ἢ ἂν θὰ εἶναι ὑπεύθυνος μόνο γιὰ τὶς ἁμαρτίες ποὺ θὰ διαπράξει στὴ νέα του ζωή....

Ὁ καθηγητὴς Οὐάϊτ, ποὺ εἶναι καθολικός, βεβαιώνει πάντως ὅτι ἡ Ἁγία Ἕδρα, δὲν ἔχει ἀντίρρηση νὰ πραγματοποιηθοῦν αὐτὲς οἱ μεταμοσχεύσεις. Κάθε τι ποὺ σώζει τὴ ζωὴ εἶναι ὀρθὸ γιὰ τὴν καθολικὴ ἐκκλησία.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΗΘΙΚΗΣ

Ὁ Φιλοσοφικὸς κλάδος τῆς ἠθικῆς, θὰ ἔχει κι αὐτὸς τὰ προβλήματά του. Ἕνα ἀπὸ τὰ κυριώτερα θὰ εἶναι ἂν ἔχει δικαίωμα ὁ ἄνθρωπος νὰ «παράγει» ἀνθρώπους ποὺ δὲν θὰ εἶναι πλήρη ἀνθρώπινα ὄντα, ἀλλὰ ἀνάπηροι, ἀκινητοποιημένοι καὶ χωρὶς τὴν ἱκανότητα τῆς ὁμιλίας, τοῦ λόγου. Ἔτσι θὰ δημιουργοῦμε πλάσματα ἐκ προοιμίου δυστυχισμένα κι' αὐτ